

Una mostra col·lectiva intenta parlar a Girona sobre els diferents problemes de la convivència

Sobre les tres impostures

Col·lectiva

Centre Cultural la Mercè, Girona
De l'11 de gener al 10 de febrer

Eudald Camps

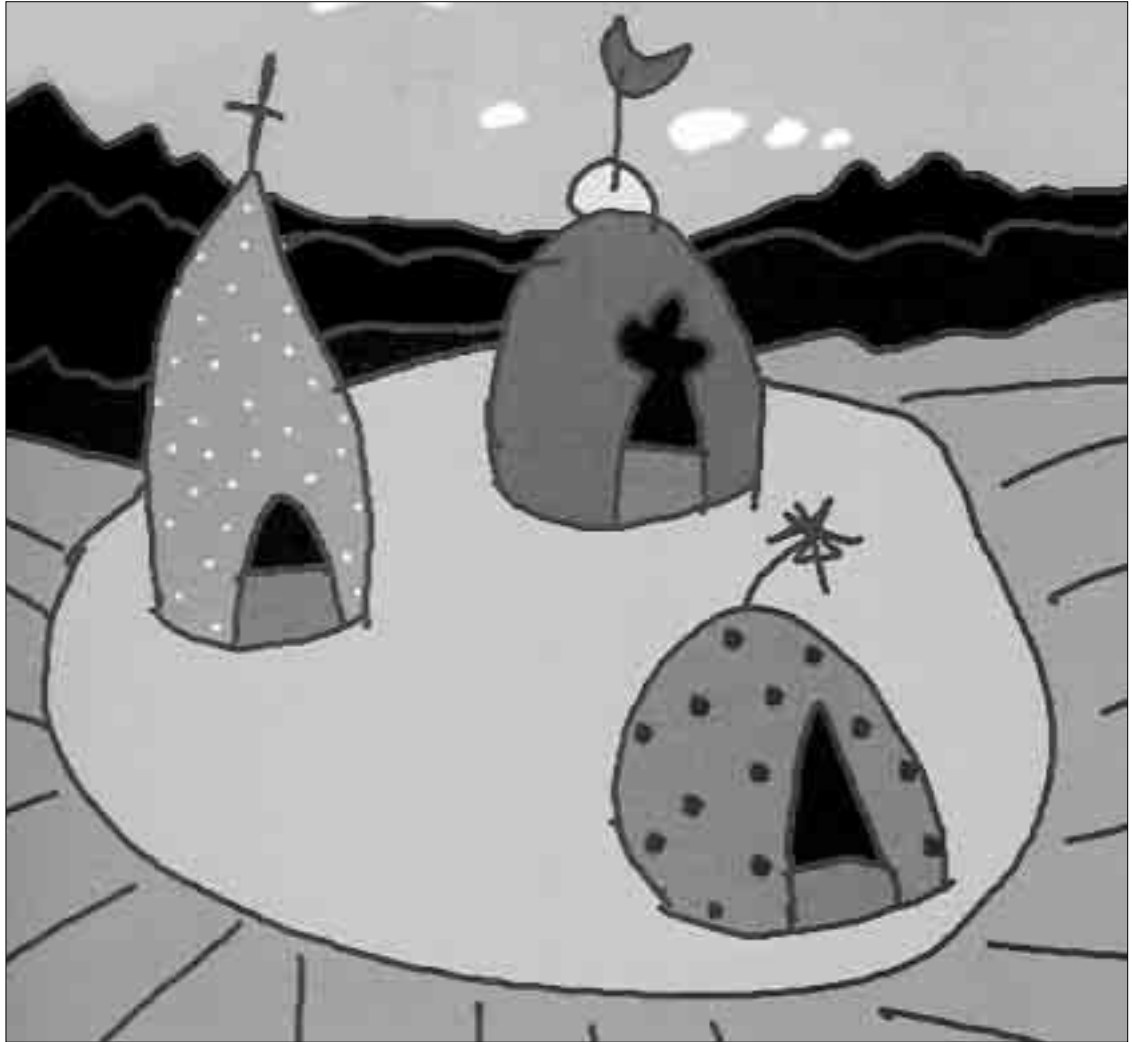
En una entrevista de 1980, quan se li va preguntar sobre religió i ateisme, Marguerite Youcarnar va respondre -lacònica i freda com l'aristòcrata lúcida que era- que sempre és perillós voler mantenir l'exclusiva sobre una veritat, sobre l'existència d'un determinat déu o, fins i tot, en relació amb la seva absència. Youcarnar, comenta la periodista Sandra Petrignani en un excel·lent llibre editat fa pocs mesos per Siruela, anomenava a les tres grans religions, com els herètics medievals, «les tres impostures». Potser per això -segueix Petrignani- estimava el budisme: no per ser una religió sinó un estil de vida que sap -i aquest és, segons Youcarnar, el seu gran descobriment- «que ser feliç o no en realitat no té importància, que la victòria rau en el fet de saber que l'alliberament tampoc té importància, i que el fet que no en tingui és segurament la secreta condició de l'ésser del budisme». Amb tot, cal no oblidar que Youcarnar formava part d'una cultura en essència occidental (o europea): l'autora de *Memories de Adriano* podia llegir Mishima però tenia, en tot cas, les obres completes de Borges.

En aquest sentit, sorprèn que l'exposició col·lectiva *Història d'una convivència* organitzada des del Centre Cultural la Mercè de Girona centri la reflexió inicial en les tres grans religions monoteistes, en les tres impostures: parlar de convivència avui dia segur que ens porta, en primer lloc, a un territori molt més social que teològic en la mesura que vivim plegats però al mateix temps separats per unes diferències d'or-

dre econòmic extraordinàriament importants a l'hora d'entendre qualsevol conflicte en una societat, l'europea, profundament secularitzada (és més que improbable que els incendiàries suburbials francesos invoquessin Al·là durant les seves ràtzies nocturnes). És possible que quan Youcarnar parlava de budisme, en realitat, al que es volia referir és a això: a la necessitat de deixar de banda d'una vegada per totes les tres impostures en les nostres reflexions o, si més no, a qüestionar-les obertament, tenint clar que convivència no pot voler dir, en cap cas, multiplicar a destemps nous temples perquè s'hi puguin adorar divinitats avui dia caduques.

III Convivència no pot voler dir multiplicar a destemps nous temples de divinitats avui dia caduques

El filòsof Hans-Georg Gadamer (va néixer amb el segle XX a Marburg) proposava en un dels seus llibres més lúcids (*L'herència d'Europa*) una mena de sentit concèntric de la convivència basat a recuperar allò que ens ha ensenyat l'experiència estrictament individual. La fórmula és aparentment simple: «Tots violem amb terrible freqüència, com a éssers humans, com a pobles i estats, les lleis de la convivència i, tanmateix, en la pròpia vida construïm una i altra vegada alguna cosa en comú gràcies a la bona voluntat del veí. Això em sembla en general la mateixa tasca. I la diversitat de llengües europees, el veïnatge de l'Altre en un espai re-

MONOPOLI RELIGIÓS. L'exposició se centra en el paper que encara juguen les tres grans religions monoteistes.

duït i la igualtat de l'altre en un espai encara més reduït se m'apareix com una veritable empresa»; una empresa que es fonamenta molt lluny d'aquelles impostures globals i impersonals que tan poques coses han ajudat i pel que sembla estan disposades a ajudar a construir.

Arribats a aquest punt hom entén que els artistes que s'han centrat exclusivament a parlar d'allò que ells creuen saber sobre impostu-

ra religiosa es perdin per culpa de la sempre discutible legitimitat que hom té per referir-se a segons què i des de segons on. I ja em perdonaran l'embarbussament: la idea és que no n'hi ha prou amb escollir un tema radicalment abstracte per entendre quelcom que, com deia Gadamer, s'esdevé primer en la intimitat de l'espai domèstic. És clar que per això els treballs que reeixen en l'intent són aquells que han op-

tat per parlar del que coneixen: una ciutat medieval emmurallada o el jardí de casa segur que, donat el cas, són metàfores molt més fèrtils. I és finalment per això que quan al poeta Casasses li van demanar que parlés del tema ell es va estimar més recuperar la imatge de la seva casa entre les flors, de l'abella, la terra i l'aire que el saludaven ignorat, per descomptat, l'existència de tres impostures molt humanes.

L'artista presenta dos grups de treball agrupats a partir de considerar la pell com a epicentre

Estivill torna a les Sales de la Rambla

Estivill

Sales Municipals de Girona
Del 20 de gener a l'11 de març

Eudald Camps

Demà dissabte, a partir de les vuit del vespre, les Sales Municipals de Girona tornaran a acollir la inauguració d'una mostra de l'artista Francesc Estivill. Titled *Jo sóc pell*, la proposta del gironí es desdobra en dos formats complementaris que parlen de la pell en sentit literal i metafòric, que il·lustren un ascens i un descens des de la més estricte corporalitat fins a la immaterialitat del símbol. Ens trobem davant una complexa exploració de la identitat indivi-

dual i col·lectiva que l'artista rastreja a partir de la nostra relació natural amb les paraules i la materialitat del món, de la relació necessària entre el pensament i el lloc que ocupem en l'espai en tant que realitats físiques. En l'aventura creativa d'Estivill se soluciona el procés de desencarnació típic de l'art contemporani en la mesura que el símbol està indissolublement lligat a la presència real de la cosa, en la mesura que l'espiritualitat s'expressa en la matèria.

Els dissabtes 3 de febrer i 10 de març, a les 12 del migdia, l'autor oferirà visites comentades obertes al públic en general.

ESCALES. L'artista combina pintura i instal·lació a la recerca d'una unitat de sentit que va més enllà dels gèneres.

ESTIVILL